

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas
 Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001
 „Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas“

EVANGELIKŲ LIUTERONŲ TIKYBOS BENDROSIOS PROGRAMOS PROJEKTAS

Bendrosios programos projektą rengė:
kun. Karolis Skausmenis

Turinys

1. Paskirtis.....	3
2. Tikslas ir uždaviniai	3
2.1. Ugdymo tikslas	3
2.2. Pradinio ugdymo uždaviniai	3
2.3. Pagrindinio ugdymo uždaviniai	3
3. Kompetencijų ugdymas dalyku.....	3
3.1. Pažinimo kompetencija	3
3.2. Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija.....	3
3.3. Kūrybiškumo kompetencija	4
3.4. Pilietiškumo kompetencija	4
3.5. Kultūrinė kompetencija.....	4
3.6. Komunikavimo kompetencija	4
3.7. Skaitmeninė kompetencija	4
4. Pasiekimų sritys	4
A. Šventojo Rašto pažinimas	4
B. Tikėjimo turinio pažinimas	4
C. Bažnyčia ir liturgija	5
D. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas	5
E. Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis	5
5. Pasiekimų raida	6
6. Mokymo(si) turinys.....	8
6.1. Mokymo(si) turinys. 1–2 klasės.....	8
6.1.1. Šventojo Rašto pažinimo mokymosi turinys.	8
6.1.2. Tikėjimo turinio pažinimo mokymosi turinys.	8
6.1.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys.	8
6.1.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys	8
6.1.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys.....	8
6.2. Mokymo(si) turinys. 3–4 klasės.....	9
6.2.1. Švento rašto mokymosi turinys.....	9
6.2.2. Tikėjimo turinio mokymosi turinys	9
6.2.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys	9
6.2.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys	10
6.2.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys.....	10
6.3. Mokymo(si) turinys. 5 klasė	10
6.3.1. Švento rašto mokymosi turinys.....	10
6.3.2. Tikėjimo turinio mokymosi turinys	10

6.3.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys	10
6.3.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys	10
6.3.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys.....	11
6.4. Mokymo(si) turinys. 6 klasė	11
6.4.2. Tikėjimo turinio mokymosi turinys	11
6.4.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys	11
6.4.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys	11
6.4.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys.....	12
6.5. Mokymo(si) turinys. 7 klasė	12
6.5.1. Švento rašto pažinimo mokymosi turinys	12
6.5.2. Tikėjimo turinio mokymosi turinys	12
6.5.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys	12
6.5.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys	13
6.5.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys.....	13
6.6. Mokymo(si) turinys. 8 klasė	13
6.6.1. Švento rašto pažinimo mokymosi turinys	13
6.6.2. Tikėjimo turinio mokymosi turinys	13
6.6.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys	13
6.6.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys	14
6.6.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys.....	14
6.7. Mokymo(si) turinys. 9 klasė	14
6.7.1. Švento rašto pažinimo mokymosi turinys	14
6.7.2. Tikėjimo turinio mokymosi turinys	14
6.7.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys	15
6.7.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys	15
6.7.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys.....	15
6.8. Mokymo(si) turinys. 10 klasė	15
6.8.1. Švento rašto pažinimo mokymosi turinys	15
6.8.2. Tikėjimo turinio mokymosi turinys	16
6.8.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys	16
6.8.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys	16
6.8.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys.....	16
7. Pasiekimų vertinimas	17
8. Pasiekimų lygių požymiai.....	19
8.1. Pasiekimų lygių požymiai. 1–2 klasės	19
8.2. Pasiekimų lygių požymiai. 3–4 klasės	20
8.3. Pasiekimų lygių požymiai. 5–6 klasės	21
8.4. Pasiekimų lygių požymiai. 7–8 klasės	22
8.5. Pasiekimų lygių požymiai. 9–10 klasės	23

1. Paskirtis

Evangelikų liuteronų tikybos mokymas vykdomas bendrojo lavinimo mokyklose, kuriose mokiniai pasirenka mokytis evangelikų liuteronų tikybos. Mokiniai, mokydamiesi evangelikų liuteronų tikybos, supras, jog Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčia išpažįsta mokymo ir gyvenimo vienatiniu pagrindu Senojo ir Naujojo Testamento kanoniškas knygas ir, aiškindama Šventąjį Raštą, laikosi krikščionijos istorijos eigoje sudarytų Apaštališkojo, Nikėjiškojo ir Atanaziškojo tikėjimo išpažinimų, nepakeistos Augsburgio konfesijos, Martyno Liuterio katekizmų ir visų kitų Santarvės knygoje (Liber Concordiae 1580 m.) sudėtų raštų. Pamokų metu mokiniai susipažįsta ir analizuoja Šventąjį Raštą, Bažnyčios istoriją, liturgiją, kultūrinį paveldą, ieško atsakymų į gyvenimo, moralės, egzistencinius klausimus, mokosi pažinti save, kitus, juos supantį pasaulį, bendrauti su Dievu ir artimu vadovaudamiesi krikščioniškosiomis vertybėmis.

2. Tikslas ir uždaviniai

2.1. Ugdymo tikslas

Mokant evangelikų liuteronų tikybos, sudaromos sąlygos kiekvienam mokiniui suvokti Šventąjį Raštą kaip Dievo Žodį, Dievo veikimą Šventajame Rašte, Bažnyčioje, tiek pačiame žmoguje, tiek ir jo gyvenime. Pamokų metu sudarius sąlygas mokiniai suvokia save kaip asmenybę, ugdo pasitikėjimą savimi, Dievu, žmonėmis, grindžiant krikščioniškosios moralės nuostatomis bei bendražmogiškais vertybėmis. Bendradarbiaudami tarpusavyje mokytojai ir mokiniai ieško atsakymų į kylančius egzistencinius, tikėjimo, gyvenimo prasmės klausimus Šventajame Rašte, evangelikų liuteronų mokyme, krikščionybės istorijoje. Taip pat evangelikų liuteronų tikybos pamokų metu mokiniams padedama atskleisti asmenines, bendražmogiškas, krikščioniškas savybes, kuriomis grįstą asmeninį, visuomeninį, krikščionišką gyvenimą.

2.2. Pradinio ugdymo uždaviniai

Siekdami evangelikų liuteronų tikybos ugdymo tikslo, mokiniai:

- supranta Šventąjį Raštą kaip Dievo Žodį;
- pažįsta evangelikų liuteronų bažnyčios liturgiją, jos istoriją, evangelikų liuteronų kultūrinę istorinę paveldą, krikščionybės istoriją;
- atranda gyvenime moralės, krikščioniškas, bendražmogiškas vertybes, jomis vadovaujasi savo gyvenime;
- ugdoma atsakomybė už savo poelgius, elgesį grindžiant krikščionišku atsakingumu, krikščioniškais vertybėmis.

2.3. Pagrindinio ugdymo uždaviniai

Siekdami evangelikų liuteronų tikybos ugdymo tikslo, mokiniai:

- pažįsta Šventąjį Raštą kaip Dievo Žodį;
- susipažįsta su evangelikų liuteronų bažnyčios liturgija, katekizmu, kitais Liuteroniško Tikėjimo Išpažinimo Raštais;
- drauge atranda gyvenime krikščioniškas vertybes, ieško jų sąsajų su gyvenimu, gyvenimą grindžia šiomis vertybėmis;
- išmoksta būti atsakingais už savo pasirinkimus, poelgius, elgesį grindžia bendražmogiškais, moralinėmis, krikščioniškais vertybėmis.

3. Kompetencijų ugdymas dalyku

3.1. Pažinimo kompetencija

Mokant evangelikų liuteronų tikybos yra skatinamas mokinių žingeidumas, savęs, kito žmogaus, Dievo, pasaulio pažinimas. Perteikiant dalyko žinias, ugdomi mokinių gebėjimai, įgūdžiai (į)vertinti žinias, analizuoti, mokėti tinkamai perteikti informaciją, kritiškai mąstyti, motyvuojami mokytis, kelti klausimus, ieškoti atsakymų, gilinti turimas ir įgyjamas žinias, bei įgyti naujų.

3.2. Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija

Evangelikų liuteronų tikybos ugdymo turinys siejamas su mokinių gyvenimu, išgyvenimais, jausmų

pasauliu, savivertės supratimu, žmogaus unikalumo atsiskleidimu, rūpinimusi sveikata, savijauta, gyvybe. Tikybos (evangelikų liuteronų) pamokose siekiama ugdyti mokinio savarankiškumą, atsakingumą, nuoširdumą, draugiškumą, bendruomeniškumą, rūpinimąsi ne tik savimi bet ir kitais bendruomenės nariais.

3.3. Kūrybiškumo kompetencija

Evangelikų liuteronų tikybos pamokose ugdomi ne tik mokinių kūrybiniai gebėjimai priimti perteikiamas žinias, jas analizuoti, perteiki kitiems, bet ir skatinimas kūrybinis mąstymas, kuris padėtų kelti klausimus, ieškoti atsakymų, diskutuoti, ieškoti išeičių ir sprendimo būdų iš susiklosčiusių įvairių situacijų.

3.4. Pilietiškumo kompetencija

Evangelikų liuteronų tikybos pamokose akcentuojamas pilietinis tapatumas, socialinis aktyvumas, bendruomeniškumas, atsakingumas, pagalba ne tik sau, šeimos nariui, bet ir kitiems žmonėms. Ugdymo veiklose skatinama, jog mokiniai taptų pilietiškais, socialiai atsakingais Bažnyčios, bendruomenės, visuomenės, šeimos nariais.

3.5. Kultūrinė kompetencija

Evangelikų liuteronų tikybos pamokose ugdomas kultūrinis sąmoningumas, supratingumas, pagarba ne tik savo gyvenamo regiono, tautos, Bažnyčios, bet ir kitų konfesijų, tikybų, religijų, tautų, valstybių kultūroms, tradicijoms.

3.6. Komunikavimo kompetencija

Evangelikų liuteronų tikybos pamokose mokiniai ugdomi ieškoti, surasti, apibendrinti, kritiškai įvertinti informaciją bei sugebėti tinkamai perduoti žmonėms. Taip pat mokiniai ugdomi suprasti ir išmokti perduoti įvairaus pobūdžio žodinius ir nežodinius pranešimus.

Mokiniai skatinami nuoširdžiai bendrauti su kitais žmonėmis ir palaikyti tarpusavio santykius, atsakingai vartoti kalbą, palaikyti konstruktyvų dialogą.

3.7. Skaitmeninė kompetencija

Evangelikų liuteronų tikybos pamokose skaitmeninė kompetencija ugdoma per gebėjimus naudotis ir analizuoti su tikybos dalyku susijusį skaitmeninį turinį, kritiškai vertinti virtualioje erdvėje pateikiamą informaciją, mokantis pasirinkti tinkamiausias technologines priemones pristatyti savo idėjas, įgyvendinti projektus. Mokomasi atsakingai, saugiai ir etiškai bendrauti ir bendradarbiauti virtualiose socialinėse grupėse, dalintis informacija, veikti, bendrauti ir bendradarbiauti skaitmeninėje erdvėje mokyklos, bendruomenės, šalies kultūriniame ir visuomeniniame gyvenime.

4. Pasiekimų sritys

A. Šventojo Rašto pažinimas

Analizuoja ir gilina į Šventojo Rašto tekstus, jais remiasi krikščioniško gyvenimo kasdienybėje, bei kuriant asmeninio santykio su Dievu aspektu. Ugdomas supratimas ir žinios, jog Šventasis Raštas itin svarbus krikščionišku, kultūriniu, istoriniu aspektu.

Šios pasiekimo srities pasiekimai:

A1. Suvokia Šventąjį Raštą kaip Dievo Žodį.

A2. Nagrinėja Šventojo Rašto pasakojimus.

B. Tikėjimo turinio pažinimas

Susipažįsta su Evangelikų Liuteronų Bažnyčios mokomu tikėjimo turiniu. Atpažįsta Dievo veikimą žmoguje, Bažnyčioje, Šventajame Rašte.

Šios pasiekimo srities pasiekimai:

B1. Apibūdina tikinčio žmogaus kuriamą santykį su Dievu.

B2. Apibūdina Dievo vedimą žmogaus gyvenime.

C. Bažnyčia ir liturgija

Atpažįsta ir įvardija Evangelikų Liuteronų Bažnyčios ir jos pamaldų liturgijos svarbą kiekvieno tikinčiojo asmeniniame krikščioniškame bei kaip aktyviam Bažnyčios – tikinčiųjų bendruomenės gyvenime.

Šios pasiekimo srities pasiekimai:

C1. Paaiškina Bažnyčios svarbą tikinčiojo gyvenime.

C2. Apibūdina liturgiją ir aktyviai dalyvauja liturgijoje.

D. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas

Tikinčio žmogaus santykio su Dievu perspektyvoje atpažįsta ir atsiliepia į Dievo kvietimą krikščioniškam gyvenime.

Šios pasiekimo srities pasiekimai:

D1. Aptaria krikščionišką gyvenimą ir krikščioniškas vertybes.

E. Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis

Mokiniai skatinami pagarbą kitam žmogui, jausti atsakomybę už save, kitus, bei asmeninį ir visuomeninį gyvenimą grįsti krikščioniškos moralės nuostatomis.

Šios pasiekimo srities pasiekimai:

E1. Analizuoja žmogaus santykį su savimi, kitu žmogumi, Dievu ir pasauliu.

5. Pasiekimų raida

Pasiekimas	Pasiekimų raida				
	1–2 klasės	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 klasės
A. Šventojo Rašto pažinimas					
A1. Suvokia Šventąjį Raštą kaip Dievo Žodį	A1.3. Paaiškina, kaip Dievas perduoda Savo Žodį žmonėms bei kaip Šventasis Raštas buvo užrašytas.	A1.3. Įvardija Šventojo Rašto užrašymo būdus, jų panašumus, skirtumus.	A1.3. Atpažįsta Šventojo Rašto tekstų struktūrą žanrus.	A1.3. Įvardija Šventojo Rašto svarbumą ir reikšmingumą žodine ir rašytine prasmėmis.	A1.3. Įvardija Šventojo Rašto svarbą žmogaus gyvenime.
A2. Nagrinėja Šventojo Rašto pasakojimus.	A2.3. Įvardija pamokančius Šventojo Rašto tekstų aspektus.	A2.3. Palygina Šventojo Rašto tekstus su vaizduojamais Šventojo Rašto vaizdais.	A2.3. Perteikia Šventojo Rašto tekstų siužetus, dalyvius, jų bruožus.	A2.3. Įvardija kaip Šventojo Rašto tekstai siejasi su asmeniniu gyvenimu ir patirtimi.	A2.3. Atpažįsta skaitomų Šventojo Rašto tekstų aktualumą, sieja su savo gyvenimu.
B. Tikėjimo turinio pažinimas					
B1. Apibūdina tikinčio žmogaus kuriamą santykį su Dievu.	B1.3. Apibūdina, jog Dievas yra visa ko Kūrėjas, bei kodėl suteikė žmogui gyvybę.	B1.3. Nusako koks yra žmonių tarpusavio ryšio svarbumas ir reikalingumas.	B1.3. Analizuodamas Šventojo Rašto tekstus svarsto kodėl žmonės tiki Dievu.	B1.3. Įvardija tikėjamą Dievu, kaip santykį tarp žmogaus ir Dievo.	B1.3. Įvardija būdus kaip žmogus gali išlaikyti santykį su Dievu kai patiria negandas, ligas, išbandymus.
B2. Apibūdina Dievo vedimą žmogaus gyvenime.	B2.3. Apibūdina, jog Dievas sukūrė visus žmones su gabumais, talentais, ir dėl ko esame vieni kitiems reikalingi.	B2.3. Įvardija kaip žmogus gali tapti Dievo draugu ir dėl ko tai labai svarbu.	B2.3. Argumentuoja, jog Dievas iš žmogaus laukia gėrio.	B2.3. Įvardija pasitikėjimo Dievo mokymo tiesomis reikalingumą žmogaus gyvenime.	B2.3. Supranta žemiškosios egzistencijos laikinumą.
C. Bažnyčia ir liturgija					
C1. Paaiškina Bažnyčios svarbą tikinčiojo gyvenime.	C1.3. Nurodo bažnyčios svarbą tikinčiojo gyvenime.	C1.3. Įvardija, jog pagal Dievo įsakymą sekmadienį turime būti Bažnyčioje ir dalyvauti pamaldose.	C1.3. Įvardija dėl ko labai svarbu sekmadieniais būti bažnyčioje.	C1.3. Paaiškina krikščioniškų vertybių esmę ir aktualumą. Pateikia pavyzdžių.	C1.3. Įvardija bažnyčios svarbą liuteronams ir kitų konfesijų žmonėms.

Pasiekimas	Pasiekimų raida				
	1–2 klasės	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 klasės
C2. Apibūdina liturgiją ir aktyviai dalyvauja liturgijoje.	C2.3. Apibūdina kas yra pamaldos ir tikinčiojo elgesį pamaldų metu.	C2.3. Įvardija bažnytinių švenčių ir kitų švenčių skirtumus.	C2.3. Įvardija liturgijos momentus ir šventes.	C2.3. Įvardija kokie yra sakramentai liuteronų bažnyčioje.	C2.3. Įvardija aktyvaus dalyvavimo liturgijoje aspektus ir kokią įtaką tai turi žmogaus tikėjimui, gyvenimui.
D. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas					
D1. Aptaria krikščionišką gyvenimą ir krikščioniškas vertybes.	D1.3. Nurodo blogo elgesio pasekmes ir gero atsakingo elgesio poveikį tikinčio gyvenimui.	D1.3. Atpažįsta ir įvardija žmogaus gyvenimo su Dievu pranašumus.	D1.3. Iš pavyzdžių aiškinasi, analizuoja koks turi būti krikščioniškas gyvenimas..	D1.3. Aiškinantis koks yra krikščionio pašaukimas, įvardija kaip žmogus turi atsiliepti į pašaukimą.	D1.3. Analizuoja ir įvardija krikščioniško gyvenimo tikslą, misiją persekiojimų perspektyvoje.
E. Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis					
E1. Analizuoja žmogaus santykį su savimi, kitu žmogumi, Dievu ir pasauliu.	E1.3. Įvardija Jėzaus gerus darbus ir pasako ko gali iš Jėzaus pasimokyti.	E1.3. Įvardija kas ir kaip galėtų padėti išmokti susikonsultuoti įvairiose situacijose..	E1.3. Analizuoja žmogaus klaidų pasekmes. Pateikia pavyzdžių.	E1.3. Aptaria žmogaus jausmus kitam žmogui, pozityvius, negatyvius aspektus. Nusako pagarbos kitam ir sau svarbą gyvenime.	E1 Įvardija kaip prasmingai ir atsakingai žvelgti į išskylančias problemas, kaip ieškoti sprendimo būdų. Siūlo idėjas kaip dalintis ištekliais su stokojančiais, sergančiais, kt.

6. Mokymo(si) turinys

6.1. Mokymo(si) turinys. 1–2 klasės

6.1.1. Šventojo Rašto pažinimo mokymosi turinys.

6.1.1.1. Šventas Raštas - Dievo žodis. Supranta ir papasakoja, jog Šventasis Raštas yra Dievo Žodis, ir tai yra išskirtinė knyga. Šventasis Raštas – tikras Dievo Žodis (Turinio svarbumas, išskirtinumas, aktualumas). Dievas mus mokina per Dievo Žodį. (2 Tim 3,16-17).

6.1.1.2. Šventojo Rašto pasakojimai. Atpasakoja skaitytus Šventojo Rašto tekstus, pasako ką suprato ir išmoko iš kiekvieno Šventojo Rašto teksto.

Kas yra Dievas? (Pr 1,1; Išėjimo 20,1; Mt 3, 16-17; Dievas Šventajame Rašte).

Kaip Dievas sukūrė pasaulį? (Pr 1, 1-25. Dievas - Kūrėjas).

6.1.2. Tikėjimo turinio pažinimo mokymosi turinys.

6.1.2.1. Dievas -Kūrėjas. Supranta, jog Dievas sukūrė žmogų, suteikė gyvybę, davė gabumus ir įpareigojamus. Apibūdina tikinčio žmogaus kuriamą santykį su Dievu.

Pirmųjų žmonių sukūrimas (Pr 1,26-29. Žmogus – Dievo kūrinys).

Nuodėmė. Išsiuntimas iš Rojus (Pr 2,15-17; Pr 3,1-23. Nepaklusnumas, atsiskyrimas nuo Dievo)

Kuo esame panašūs ir kuo skiriamės nuo kitų Dievo kūrinių? (Pr 2,7-9.15-17; Ps 139,13-16. Esame Dievo kūriniai, unikalūs, tarpusavyje susiję).

Dievas nori, jog žmonės būtų geresni (1Pt 3, 8-17. Meilė, gailestingumas, vienybė, geras elgesys Kristuje).

6.1.2.2. Dievo vedimas. Apibūdina Dievo vedimą žmogaus gyvenime. Supranta ir pasakoja, kad Dievas nori, jog žmonės gyventų dorai ir pasitikėtų Dievu.

Dievo kvietimas sekti Jį (M 4,19-20; Mt 9,9; Mt 11,28)

Dievo Sandora su žmonėmis (Pr 9, 8-17; Jer 31,31-34).

Dievas laimina žmones, kurie Juo tiki, pasitiki, myli visa širdimi ir vykdo visus Jo paliepimus (Pr 12,1-2; Sk 6,22-27; Ef 1,3; Jok 1,12)

Dievas rūpinasi savo tauta (Pakartoto Įstatymo 14,2; Jer 31,1-6; 1Pt 2,9-10).

6.1.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys.

6.1.3.1. Bažnyčios svarba. Paaiškina Bažnyčios svarbą tikinčiojo gyvenime. Suprasdami, kad yra evangelikai liuteronai, papasakoja dėl ko reikia dalyvauti Bažnyčios gyvenime.

Bažnyčia – Dievo namai (Krikščioniškos giesmės 205,1-2)

Dievo kvietimas ateiti į Bažnyčią (Kun 23,3. Sekmadienis. Šventa diena. Dievas kviečia susitikti Jo namuose).

6.1.3.2. Liturgija: bažnytinės šventės. Apibūdina liturgiją ir aktyviai dalyvauja liturgijoje. Paaiškina, kad bažnyčioje reikia elgtis tinkamai ir mokinasi suprasti ką ir kaip daryti pamaldų metu.

Pamaldos Bažnyčioje (Dievo surinkimas, Dievo Žodis, Sakramentai, išganymas)

Bažnytinės šventės: Adventas, Kalėdos (Kristaus gimimo laukimas, Kristaus gimimo aplinkybės)Gavėnia, Didžioji Savaitė, Velykos (Kristus kentėjo, mirė, prisikėlė. Šv. Velykų šventės prasmė ir šventimas).

6.1.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys

6.1.4.1. Gėris ir blogis. Girdėdami Šventojo Rašto istorijas įsitikina, kad Dievas mato žmogų visur ir visada, todėl žmogus turi elgtis tinkamai ir atsakingai.

Dievas padeda suprasti, kas yra gera, o kas bloga (Rom 12,9-21).

Dievas mus visus pažįsta, žino viską, net ką galvojame (Ps 139, 1-12. 17-18.23-24)

Dievas nori ir gali mums padėti būti geresniems (Mt 7, 24-27)

6.1.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys

6.1.5.1. Sąžinė. Įsiklausydami į sąžinės balsą, mokosi įsiklausyti į save, susikaupti maldai ir maldoje pabūti su Dievu.

Brangindami tarpusavio bendravimą, vertina ryšį su šeimos nariais, giminaičiais, draugais.
Dėl ko yra svarbu išsakyti Dievui savo prašymus, padėką, kas neduoda ramybės? (Mt 6,6.9-15; Mk 11, 24-25; Jok 5,13-16)

Kodėl reikia stengtis klausytis, suprasti ir gerbti kitus žmones? (Mt 25, 35-40.44-45; Ef 4, 25-32)
Ar visuomet privalau elgtis sąžiningai? (Lk 6, 30-31.36-38.45)

6.2. Mokymo(si) turinys. 3–4 klasės

6.2.1. Švento rašto mokymosi turinys

6.2.1.1. Šv. Rašto užrašymo istorija. Supranta ir paaiškina, kaip Dievo Žodis buvo perduodamas iki Šv. Rašto užrašymo ir kaip Šv. Raštas buvo užrašytas ir išliko iki mūsų dienų.

Kas parašė Šventąjį Raštą? (Dievo įkvėpti žmonės).

Kaip Šventasis Raštas atkeliavo iki mūsų laikų? (Sakytinė ir rašytinė kalba).

Kaip buvo rašomas Šventasis Raštas? (Šventojo Rašto užrašymo būdai).

Evangelija – Geroji Naujiena (kokia yra Geroji Naujiena? Evangelija, evangelistai).

6.2.1.2. ST pasakojimai. Skaito pateikiamą Šventojo Rašto tekstą, jį analizuoja, lygina su pateiktu Šventojo Rašto vaizdu.

Dovydas – Beatliejaus piemuo. Dovydo giesmės (Dovydo pašaukimas. Psalmės).

Saliamono išmintis. Saliamono patarlės (Saliamonas, išmintis, vertybės, Patarlių knyga).

Dievo pranašai – Danielius, Elijas, Amosas, Jeremijas (Pašaukimas, pranašas Biblijoje, televizijos/žiniasklaidos „pranašai“).

6.2.2. Tikėjimo turinio mokymosi turinys

6.2.2.1. Tikėjimo svarba. Suvokia, jog labai svarbus tikėjimas kiekvieno žmogaus gyvenime. Paaiškina, jog nors žmonės sieja ne tik panašumais, bet ir skirtumais, todėl labai svarbus tarpusavio ryšys.

Jonas Krikštytojas – Dievo pasiuntinys (Lk 1, 57-66; Mk 1,1-8; Jn 1, 19-28).

Jėzaus atėjimas į žemę. (Mt 1, 18-24; Gal 4,4; Rom 8,3; Fil 2,6-8).

Jėzus – Dievo Sūnus. (Jn 1, 18; Lk 3, 21-22; Mk 1,9-11)

Jėzaus vaikystė (Mt 1,18-2,23; Lk 2, 1-38; Marija Juozapas, Beatliejus, piemenys, Išminčiai iš Rytų šalies, Erodas, bėgimas į Egiptą, sugrįžimas į Nazaretą).

6.2.2.2. Dievas yra mano draugas. Svarsto, kaip žmogus gali būti Dievo draugu ir koks turi būti tarpusavio elgesys.

Šėtono pagundos. Jėzus nugali (Mt 4, 1-11; Mk 1, 12-13; Lk 4,1-13).

Jėzaus mokiniai (Mt 4,18-22; Mk 1, 16-20; Lk 5,1-11).

Jėzus ir vaikai (Mt 19,13-15; Mk 10, 13-16; Lk 9, 47; Lk 18, 15-17).

Kas didžiausias iš žmonių (Mt 18, 1-5; Mk 9, 33-37; Lk 9, 46-48).

6.2.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys

6.2.3.1. Tikinčiųjų bendruomenė. Paaiškina, jog bažnyčia yra tikinčiųjų bendruomenė. Pamato galimybes dalyvauti Bažnyčios gyvenime.

Bažnyčia – tikinčiųjų bendruomenė (Ef 2, 19-22; Apd 2, 42-47).

Ką krikščionys veikia susirinkę Bažnyčioje? (Dievo Žodžio skelbimas, malda, giesmė, Sakramentai, tikėjimo išpažinimas ir t. t.).

Dėl ko sekmadienis? (Dievas ilsėjosi septintą dieną, trečias Dievo įsakymas).

6.2.3.2. Pamaldos. Bažnytinės šventės. Atpažįsta bažnytinės šventes ir apibūdina jas kaip liturginių metų laikotarpio dalimi.

Pagarbus elgesys Pamaldų metu (susikaupimas, rimtis, pagarba, atsakingumas ir kt.)

Kas vyksta pamaldų metu? (Pagrindiniai pamaldų momentai).

Bažnytinės šventės:

Advento ir Kalėdų laikotarpio įvykiai (Kristaus laukimas, gimimas, Jėzaus vardo diena, Trys Išminčiai)

Kaip dera ir nedera elgtis Gavėnios laikotarpiu. Velykų laikotarpio įvykiai Jėzaus laikais (Jėzaus malda, įžengimas į Jeruzalę, Jėzaus suėmimas, nukryžiuojimas, prisikėlimas).

6.2.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys

6.2.4.1. Pašaukimas. Suvokia Dievo buvimą šalia kiekvieno žmogaus. Aiškinasi kokiam gyvenimui Dievas kviečia žmogų. Įvertina Jėzaus palyginimų reikšmę savo gyvenimui.

Dievas yra visada su žmogumi (Jeremijo 1, 4-10,17-19)

Kristus kalba ir moko palyginimais (Kristaus Palyginimai, žmogaus palyginimai ir jų skirtumai).

6.2.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys

6.2.5.1. Bendrystės džiaugsmas. Tinkamai ir atsakingai elgdamasis, išmoksta rinktis kas gera ir vengti blogio, mokosi susikoncentruoti įvairiose (kartais netgi pavojingose) situacijose. Brangindami tarpusavio bendravimo mokinasį spręsti bendravimo problemas.

Tarpusavio bendravimo džiaugsmas (Bendravime kylančios problemos, bendravimo taisyklės, bendravimo džiaugsmą suteikiantys pavyzdžiai).

Rinktis kas yra gera, vengti blogio (gėrio ar blogio pasirinkimas, pasirinkimų pasekmės, krikščioniška pagalba suklydusiam artimui, pamatyti gerus pavyzdžius gyvenime).

6.3. Mokymo(si) turinys. 5 klasė

6.3.1. Švento rašto mokymosi turinys

6.3.1.1. Šv. Raštas: ST ir NT. Susipažįsta Senuoju Testamentu (ST) ir Naujuoju Testamentu (NT).

Šventasis Raštas – 2 dalys (Senasis Testamentas (ST), Naujasis Testamentas (NT)).

Šventajame Rašte apreiškiama Dievo valia, Jo nurodymai žmonėms ir išganymo planas.

6.3.1.2. ST tekstai: Mozė. Pagal nuorodą suranda tekstą Šventajame Rašte, tekstą analizuoja, mokosi perteikti siužetą, dalyvius, jų bruožus, lygina su gyvenimu.

Mozė – Dievo išrinktasis. (Išėjimo 3, 10-15; Išėjimo 4, 10-17).

Mozės gyvenimas (Išėjimo 2-4 skyriai).

6.3.2. Tikėjimo turinio mokymosi turinys

6.3.2.1. Tikėjimo reikšmė. Svarsto kodėl žmonės tiki Dievu. Nurodo tikėjimo reikšmę žmogaus asmeniniame gyvenime.

Dievas rūpinasi žmogumi (Ps 139, 14; Ps 145, 14-19; 1Pt 5,7 Pakartoto Įstatymo 8, 3-4).

Kai suklydau – galiu grįžti pas Dievą (Lk 15, 11-32).

6.3.2.2. Jėzus - Mokytojas. Argumentuoja, jog Dievas iš žmogaus laukia gėrio, atsispiria neigiamiems dalykams.

Jėzus - veda mane. (Ps 23, Jn 10, 11-18)

Jėzus – Mokytojas (Lk 5,5; Lk 8, 24).

6.3.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys

6.3.3.1. Sekmadienis – ypatinga diena. Argumentuodami sekmadienių reikšmę, apibūdina, kodėl sekmadieniais taip svarbu eiti į Bažnyčią ir aktyviai dalyvauti Bažnyčios gyvenime.

Bažnyčios kalendorius – kas tai? (Bažnytinės šventės kalendorius, kuo skiriasi ir kuo panašus su pasaulietiniu kalendoriumi).

Kada Bažnyčia pradeda naujus bažnytinius metus? (Liturginiai-bažnytiniai metai, pasaulietiniai metai).

6.3.3.2. Tikėjimo išpažinimas. Atpažįsta liturginius veiksmus bažnyčioje, analizuoja kas vyksta liturgijos metu. Mokosi dalyvauti pamaldose.

Tikėjimo išpažinimas (Apaštališkasis tikėjimo išpažinimas, ką tikime, mokome, išpažįstame).

· Bažnytinės šventės: Trys Išminčiai, Pelenų trečiadienis, Gavėnia, Prisikėlimas, Dangun žengimas, Šventosios Dvasios atsiuntimas-Sekminės.

6.3.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys

6.3.4.1. Gundymas ir išbandymas. Analizuoja koks turi būti krikščioniškas gyvenimas. Aiškinasi kas trukdo gyventi krikščioniškai, kaip pašalinti trikdžius.

Gundymas ir išbandymas (Gundymas-viliojimas į nuodėmę, išbandymas – tikėjimo patikrinimas (Pr 22, 1, Jok 1,12-13).

Mes dalijamės gautomis dovanomis (išmintingai tvarkytis su Dievo dovanomis, iš meilės dalintis su kitais (Liuteronybė Kas tai? 241-242 psl.)).

6.3.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys

6.3.5.1. Aleidimas. Apibūdina pagalbos teikimą ne tik žmonėms, kuriuos pažįsta, bet ir tiems nepažįstamiems, kuriems nutinka nelaimė.

Analizuodami žmogaus klaidų pasekmes, aiškinasi, kodėl svarbų susilaikyti nuo negražių žodžių, netinkamų poelgių

Atleidimas: gaunamas, suteikiamas (Dievo atleidimas, žmogaus atleidimas (Mt 6, 14-15; Lk 23,34).

Tikėjimas ir geri darbai (geri darbai parodo, kad mūsų tikėjimas gyvas. Ef 2,8-10; Lk 17,10; Gal 5, 22-26; Jok 2,17-23; Liuteronybė Kas tai? 230-233 psl.).

6.4. Mokymo(si) turinys. 6 klasė

6.4.1.1. Šv. Rašto sandara. Paaiškina kiek knygų sudaro ST, kiek knygų sudaro NT, kokia yra jų struktūra, žanrai. Senasis Testamentas (39) + Naujasis Testamentas (27) = Šventasis Raštas (66).

ST – rodo į Kristų, NT – apreiškia Kristų (Gimimas Beatliejuje Mch 5,1-3 Mt 2,1-6; Liuteronybė. Kas tai? 261 psl.).

6.4.1.2. ST tekstai: Išėjimas iš Egipto. Pagal nuorodą suranda tekstą Šventajame Rašte, tekstą analizuoja, mokosi perteikti siužetą, dalyvius, jų bruožus, lygina su gyvenimu.

Išėjimas iš Egipto (Išėjimo 12, 40-42; Išėjimo 12, 50-51; Išėjimo 13, 17–14,30).

10 Dievo įsakymų (Išėjimo 20,1-17).

6.4.2. Tikėjimo turinio mokymosi turinys

6.4.2.1. Esu Dievui svarbus. Svarsto kodėl žmonės tiki Dievu. Nurodo tikėjimo reikšmę žmogaus asmeniniame gyvenime.

Dievas padeda gyvenimo audrose (Mt 8, 23-27; Mk 4,35-41; Lk 8, 22-25).

Kiekvienas esame Dievui svarbus žmogus (Iz 43, 1-7; Mt 10, 26-32; Mt 11, 25-30).

6.4.2.2. Jėzus - Ganytojas. Argumentuoja, jog Dievas iš žmogaus laukia gėrio, atsispiria neigiamiems dalykams.

Jėzus Kristus – Ganytojas, surenkantis visus į kaimenę (Ps 23; Jn 10, 1-18).

Jėzus suranda paklydusį, atleidžia, guodžia ir stiprina jį (Mt 18, 12-14; Lk 15, 1-7, Lk 15, 8-10).

6.4.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys

6.4.3.1. Gyvenimas bažnyčioje. Argumentuodami sekmadienių reikšmę, apibūdina, kodėl sekmadieniais taip svarbu eiti į Bažnyčią ir aktyviai dalyvauti Bažnyčios gyvenime Bažnyčios gyvenimas – tai ne tik pamaldos? (Krikščioniška tarnystė, diakonija, švietėjiška, socialinė, dvasinė veikla. Hbr 10,25; Jn 15,5; Ps 84,11; Lk 2,41-49; Gal 6,6-10).

Giesmės krikščionio gyvenime (Kol 3,16; šlovinimo, padėkos, prašymo ir pan. giesmės kiekvienu gyvenimo momentu) (Giesmynas „Krikščioniškos giesmės“).

6.4.3.2. Tėve mūsų malda. Atpažįsta liturginius veiksmus bažnyčioje, analizuoja kas vyksta liturgijos metu. Mokosi dalyvauti pamaldose.

Tėve mūsų malda (Ištikimųjų dangiškojo Tėvo vaikų ir Kristaus Bažnyčios malda. Mt 6, 9-13; Lk 11, 2-4; Gal 1,5; Hbr 13,21, Apr 1,6).

Bažnytinės šventės: Palmių (Verbų) sekmadienis, Didysis Ketvirtadienis, Didysis Penktadienis, Prisikėlimas, Šventosios Trejybės šventė, Pjūties padėkos šventė.

6.4.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys

6.4.4.1. Pašaukimas.Analizuoja koks turi būti krikščioniškas gyvenimas. Aiškinasi kas trukdo gyventi krikščioniškai, kaip pašalinti trikdžius.

Pašaukimas (Ef 4,1-4; 2Tes 1,11-12; 2Pt 1,10; Rom 11,29. kunigų, vienuolių, krikščioniškas, profesija, darbas?) (pvz. Konfirmantų knyga, 134 psl.).

Kryžiaus ženklas (paliudijimas, kad esam išganyti, persižegnojimas) (Liuteronybė. Kas taip? 218-219 psl).

6.4.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys

6.4.5.1. Užuojauta, gailėstingumas, kilniaširdingumas, gerumas, pagalba. Apibūdina pagalbos teikimą ne tik žmonėms, kuriuos pažįsta, bet ir tiems nepažįstamiems, kuriems nutinka nelaimė.

Analizuodami žmogaus klaidų pasekmes, aiškinasi, kodėl svarbų susilaikyti nuo negražių žodžių, netinkamų poelgių. Ar visuomet pasielgčiau kaip Gerasis Samarietis? (užuojauta, gailėstingumas, kilniaširdingumas, gerumas, pagalba ir kt. Lk 10, 29-37).

6.5. Mokymo(si) turinys. 7 klasė

6.5.1. Švento rašto pažinimo mokymosi turinys

6.5.1.1. Šventasis Raštas - unikali knyga. Įvardija Šv. Rašto svarbumą bei reikšmingumą žodine, rašytine, dvasine prasmėmis.

Šventasis Raštas –svarbi ir unikali knyga (knygų stiliai: istorinės, pranašų, poezijos, patarlių laiškai, kt.). Šventasis Raštas – amžinai išliekantis Dievo Žodis (liudija kas buvo nuo pasaulio pradžios iki to kas krikščionio laukia amžinybėje).

6.5.1.2. Šv.Raštas asmeniniame gyvenime. Skaitydamas Šventojo Rašto tekstus, juos analizuoja, sieja su asmeniniu gyvenimu, patirtimi, ieško atsakymų į iškilusius klausimus.

Jėzaus Kristaus Krikštas (Mt 3, 13-17; Mk 1, 9-11; Lk 3, 21-22; Jn 1, 29-34).

Jėzaus Kristaus Paskutinė Vakarienė su mokiniais (Mt 26, 17-29; Mk 14, 12-25; Lk 22, 7-23; Jn 13, 21-30; 1 Kor 11, 23-26).

6.5.2. Tikėjimo turinio mokymosi turinys

6.5.2.1. Nuodėmė ir Įstatymas. Paaiškina, jog tikėjimas tai žmogaus santykis su Dievu. Ieško pavyzdžių Šventajame Rašte.

Įgimta nuodėmė. Padarytos nuodėmės (1 Jn 3,4; Rom 7, 18-20; Jn 3, 5-6; Jok 4,17; Rom 1,32; 1 Tim 1,13; 1 Tim 5,22; 2 Jn 11; Pr 18,20; Pr 4,10; Išėjimo 22, 21 – 24; Mal 3, 5; Am 1,13; Kun 19,2; Mt 5,48) (Konfirmantų knyga 54-56 psl.).

Įstatymas ir Evangelija (Rom 3,20-28; Rom 7,7; 1 Jn 2,2; Ef 5,2). (Liuteronybė. Kas tai? 121-127 psl.; Konfirmantų knyga 52-53.56-57 psl.).

6.5.2.2. Dievo įsakymai. Argumentuoja kodėl labai svarbu išlaikyti tikėjimo santykį su Dievu, pasitikėti Jo mokymo tiesomis ir Jo vedimu.

Dievo duotų įsakymų vykdymas. (Dievo įsakymų analizavimas, vykdymas) (Mažojo Katekizmo I dalis). Tikėjimo išpažinimo reikšmė krikščioniui. (Tikiu į Dievą Tėvą, į Sūnų, į Šv. Dvasią. Mažojo katekizmo II dalis).

6.5.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys

6.5.3.1. Išpažintis. Vertindami Bažnyčios svarbą, analizuoja krikščioniškų vertybių, esmę ir aktualumą šiandien.

Išpažintis ir atleidimas (absoliucija) (Jok 5,16; Mt 9,1-8). (Liuteronybė. Kas tai? 133-139 psl.).

Dangaus Raktų galia (Mt 16,19; Mt 18,18; Jn 20, 22-23). (Mažojo Katekizmo V dalis). (Konfirmantų knyga 115-119 psl.).

6.5.3.2. Maldos reikšmė ir sakramentai. Aiškindami giesmės svarbą liuteronų bažnyčioje, mokosi giesmių, aktyviai dalyvauja pamaldose, taip labiau susipažindami su pamaldų liturgija.

Žino kokie yra sakramentai liuteronų bažnyčioje ir kokia jų prasmė..

Maldos svarba tikinčiojo gyvenime (Tėve mūsų maldos dalys) (Mažojo Katekizmo IV dalis).

Šventojo Krikšto sakramentas. (Mažojo Katekizmo IV dalis). (Konfirmantų knyga 108-114 psl.).

Šventosios Vakarienės sakramentas. (Mažojo Katekizmo VI dalis) (Konfirmantų knyga 120-124 psl.).

6.5.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys

6.5.4.1. Konfirmacija. Aiškinasi koks yra krikščionio pašaukimas. Analizuoja kaip žmogus turi atsilipti į pašaukimą.

Konfirmacija. Kas tai? Kodėl to reikia? (Konfirmantų knyga, 5-6 psl.).

Viskam yra metas (Kiekvienas Bažnyčios metų laikas – pasakojimo apie Jėzų dalis.) (Liuteronybė. Kas tai? 214-215 psl.).

Artimo samprata ir buvimo drauge būdai. (Lk 10, 29-37., Kas yra artimas, buvimo drauge būdų ieškojimas ir išsakymas, dėl ko kiekvienas suprantame, įvardijame skirtingai).

6.5.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys

6.5.5.1. Krikščioniškos konfesijos. Analizuodami žmonių tarpusavio santykių artumą ar šaltumą, aptaria savo jausmus kitam pozityvius ir negatyvius aspektus.

Analizuodami lygiavertį bendravimą, svarsto atvirumo ir kritiškumo santykius su savimi, kitais žmonėmis.

Martyno Liuterio Mažasis Katekizmas (Konfirmantų knyga, 7-8 psl.)

Martyno Mažvydo Katekizmo reikšmė bažnyčiai ir Lietuvai. (Konfirmantų knyga, 8 psl.).

Krikščioniškos konfesijos (jų svarba gyvenime, kaip susijusios su manimi, mano draugais).

Savo ir kitų teigiamos savybės. (pozityvūs ir negatyvūs jausmai kitam, jų aspektai).

6.6. Mokymo(si) turinys. 8 klasė

6.6.1. Švento rašto pažinimo mokymosi turinys

6.6.1.1. Šventasis Raštas – žmogaus žemėlapis. Įvardija Šv. Rašto svarbumą bei reikšmingumą žodine, rašytine, dvasine prasmėmis

Šventasis Raštas – kaip žemėlapis, rodantis mums Kelią – Jėzų Kristų (Jn,14, 6).

Dievo Žodis visada pasiekia savo tikslą (Iz 55, 10-11).

6.6.1.2. Dievo samprata. Skaitydamas Šventojo Rašto tekstus, juos analizuoja, sieja su asmeniniu gyvenimu, patirtimi, ieško atsakymų į iškilusius klausimus.

Trivienis Dievas (Iz 44,6; Įst 4,35; Įst 6, 4-19; 1 Kor 8,6; Pr 1,26; Mt 3,16-17; Mk 1,10-11; Jn 1,32-34). (Konfirmantų knyga, 13-14 psl.).

Dievo savybės (Ps 40,11; Ps 51,3; Ps 54,3; Ps 85,7; Ps 59,5; Ps 80,4; Jn 3,16; Ps 85,2-8; Ps 86,15; Rom 1,16-17; 1 Jn 4,8-10) (Konfirmantų knyga 13 psl.).

6.6.2. Tikėjimo turinio mokymosi turinys

6.6.2.1. Žemiškasis ir dvasinis gyvenimas. Paaikškina, jog tikėjimas tai žmogaus santykis su Dievu. Ieško pavyzdžių Šventajame Rašte.

Žemiškasis ir dvasinis gyvenimas. (Panašumai, skirtumai, žemiškieji ir dvasiniai poreikiai bei pokyčiai, laikinumas, amžinumas, tiesos ir klaidos santykis).

Visuotinė bažnyčia. Neregimoji, Regioji Bažnyčia. (Konfirmantų knyga, 86-90 psl.).

6.6.2.2. Pasitikėjimas Dievu. Argumentuoja kodėl labai svarbu išlaikyti tikėjimo santykį su Dievu, pasitikėti Jo mokymo tiesomis ir Jo vedimu.

Pasitikėjimas Dievu ir Jo mokymo tiesomis (Pasitikėjimo Dievu svarba, pasitikėjimas Dievo mokymo tiesomis, Dievo klausymas, Jo garbinimas, dėkojimas Jam).

Žmogaus santykis su Dievu. (svarbus, unikalus, asmeniškasis tikinčiojo santykis su Dievu).

6.6.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys

6.6.3.1. Dievo atsakas. Vertindami Bažnyčios svarbą, analizuoja krikščioniškų vertybių, esmę ir aktualumą šiandien.

Dievas atsako į maldą tinkamu laiku ir savitu būdu (ko turime prašyti, į ką kreiptis, kur ir kada melstis). Giesmė – kaip Dievo Žodžio perdavimo priemonė. (Liturginio laikotarpio, dėkojimo, Krikšto, kt. giesmės. Giesmynas „Krikščioniškos giesmės“).

6.6.3.2. Liuteronybė. Kas tai? Aiškindami giesmės svarbą liuteronų bažnyčioje, mokosi giesmių, aktyviai dalyvauja pamaldose, taip labiau susipažindami su pamaldų liturgija.

Žino kokie yra sakramentai liuteronų bažnyčioje ir kokia jų prasmė.

Bažnytinių metų laikotarpiai ir spalvos (Liuteronybė. Kas tai? 216-217 psl.).

Jėzaus Kristaus Bažnyčia (2 Tim 1,8-11; Ef 1,15-23; Ef 4,1-16; Kol 1,15-20; 1 Kor 6,11; Gal 3,26-29; 1 Pt 2,9-10; Hbr 10,25; Ef 2,19-22)

6.6.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys

6.6.4.1. Krikščionio pašaukimas. Meilė. Aiškinasi koks yra krikščionio pašaukimas. Analizuoja kaip žmogus turi atsiliepti į pašaukimą.

Kaip laikas keičia žmogaus gyvenimą? (kas pastovu, laikina, amžina, keičiasi, nesikeičia).

Artimo meilė (meilės vertė, idealo svarba, už ką vertinamas kitas).

Kas yra meilė? (kuo meilė skiriasi nuo simpatijos, susižavėjimo).

Savo ir kitų teigiamos ir neigiamos savybės (teigiamos, neigiamos savybės, jų įtaka tarpusavio bendravimui, savo teigiamų ir neigiamų jausmų ir savybių kitam aspektai).

6.6.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys

6.6.5.1. Žmogaus unikalums. Bendrystė. Analizuodami žmonių tarpusavio santykių artumą ar šaltumą, aptaria savo jausmus kitam pozityvius ir negatyvius aspektus.

Analizuodami lygiavertį bendravimą, svarsto atvirumo ir kritiškumo santykius su savimi, kitais žmonėmis.

Žmonių tarpusavio santykiai (santykių artumas, santykių šaltumas, nutolimas vieni nuo kitų).

Kodėl turiu būti su savo artimu tiek džiaugsme, tiek nelaimėje, varge. (Dievas nepalieka nė vieno žmogaus; tai žmogaus pašaukimas būti drauge visuose gyvenimo įvykiuose).

Kiekvieno žmogaus, kaip asmenybės, unikalumas (Tarpusavio bendravimo klausimai, bendravimo su kitu žmogumi ypatumai, fiziniai pokyčiai, jausmai).

6.7. Mokymo(si) turinys. 9 klasė

6.7.1. Švento rašto pažinimo mokymosi turinys

6.7.1.1. Šventasis Raštas – gyvenimo ir mokymo pagrindas. Paaiškina Šventojo Rašto svarbą tiek Bažnyčios, tiek žmogaus gyvenime. Apibūdina Šventojo Rašto svarbą kalbai, istorijai, kultūrai.

Dievo Žodis labai svarbus ir reikšmingas (2 Tim 3, 16-17).

6.7.1.2. Naujojo Testamento istoriškumas. Skaitydamas Šventojo Rašto tekstus, juos analizuoja, interpretuoja, atpažįsta jų aktualumą, sieja su savo gyvenimu, kelia klausimus, ieško atsakymų.

Naujasis Testamentas kaip istorinis šaltinis (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 16-22 psl.).

Viskas, kas egzistuoja yra sukurta Dievo (Tikėjimu suvokiame, kad Dievas sukūrė pasaulį Dievo Žodžiu).

6.7.2. Tikėjimo turinio mokymosi turinys

6.7.2.1. Nuodėmės samprata: gėris ir blogis. Analizuoja kaip reikia siekti išlaikyti žmogaus santykį su Dievu ne tik kai džiaugiamasi, bet ir įvairiuose negandose, ligose, išbandymuose. Atranda tikėjimo pavyzdžių kasdienybėje.

Dievo Įstatymas padeda pažinti nuodėmę (Rom 7,12; Rom 7,7-8; Rom 3,1-20; Lk 16,17; 1Jn 3,4; Jn 1,17; Jok 2,8-11).

Iš kur žinau kada elgsiuosi gerai, o kada blogai? (Šv. Raštas, geras, blogas elgesys, sąžinė, vidinis balsas, Dievo balsas).

Politinės, socialinės ir religinės sąlygos Palestinoje Jėzaus Kristaus gimimo laikotarpiu (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 8-13 psl.).

6.7.2.2. Jėzaus jaunystė ir ankstyvoji tarnystė. Analizuojant dvasinius dalykus, supranta žemiškosios egzistencijos laikinumą.

Kaip Dievas veikia tikinčių žmonių gyvenimą (Zacharijas, Elzbieta, Zacharijo giesmė. Lk 1,5-25; Lk 1,67-79).

Jėzaus Kristaus jaunystė (Lk 2,39-52. William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 29-31 psl.)

Jėzus Kristaus ankstyvoji tarnystė (Jn 1,29-4,54. William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 32-38 psl.).

6.7.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys

6.7.3.1. Didžiosios Jėzus Kristaus veiklos. Visuotinė ir asmeninė malda. Vertindami, kad yra evangelikai liuteronai, nagrinėja kodėl bažnyčia ar šventovė yra svarbi visų konfesijų ar religijų tikintiesiems.

Didžiosios Jėzus Kristaus veiklos pradžia Galilėjoje (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 39-42 psl.).

Kalno pamokslas (Mt 5-7. Lk 6, 20-49. William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 42-43 psl.).

Malda namuose (Ryto, Vakaro malda, malda prie stalo, asmeninė, šeimos, visuotinė malda).

6.7.3.2. Sakramentai žmogaus gyvenime. Pagarbiai vertina liturgiją, aktyviai joje dalyvauja. Apibūdina sakramentų svarbą tikinčio žmogaus gyvenime.

Bažnytinių švenčių reikšmė krikščionio gyvenime (kiekvienos šventės esmės/reikšmės paaiškinimas ir jų svarba krikščioniui).

Pamaldos - Išganymo istorija. (Pamaldos, pamaldų struktūra, tarnavimas, šlovinimas ir kt. (Liuteronybė. Kas tai? 192-195 psl.).

Liuteronų pamaldų tvarka - Žodžio liturgija (Liuteronybė. Kas tai? 199-202 psl.).

6.7.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys

6.7.4.1. Bažnyčios gimimas-Sekminės. Analizuoja apie savęs įprasminimą dabartyje ir ateityje.

Bažnyčios įkūrimas (Sekminės, Bažnyčia, įkūrimas Apd 2, 1-47) (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 59-63 psl.).

Pirmosios misijos (Pilypas, Petras, Sauliaus atsivertimas) (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 64-67 psl.).

Dievo buvimo simboliai (Sakykla, Altorius, Presbiterija ir kt.) (Liuteronybė. Kas tai? 207-208 psl.).

6.7.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys

6.7.5.1. Tarpreliginis dialogas. Analizuoja ekumenizmą, tarpreliginį (tarpkonfesinį) dialogą.

6.7.5.2. Kodėl reikia saugoti gyvybę? Apibūdina savo, bendruomenės veiklą, keliamas/iškylančias problemas, ieško sprendimo būdų. (Pagarba savo bei kitų gyvybei, rūpinimasis kūno ir dvasios sveikata). Liuteronybės „Solas“ (Sola Scriptura, Solia gratia, Sola Fide, Solus Kristus) (Liuteronybė. Kas tai? 14-15 psl.).

6.7.5.3. Nuteisinimas per malonę. Mokosi drauge spręsti, kaip reikia gyventi, elgtis, kad jaustųsi laimingi. (atpirkimas, malonė per tikėjimą Kristumi, krikščioniškas gyvenimas ir išpažinimo esmė) (Liuteronybė. Kas tai? 37-38 psl.).

Tvirtas tikėjimas (Krikščioniškos vilties pamatas, tikėjimas informuoja sąžinę, laisvė rinktis) (Liuteronybė. Kas tai? 57-60 psl.).

Tikėjimo išpažinimas (Kas yra liuteronas? Ką reiškia būti liuteronu?) (Liuteronybė, kas tai? 172-175 psl.).

6.8. Mokymo(si) turinys. 10 klasė

6.8.1. Švento rašto pažinimo mokymosi turinys

6.8.1.1. Šventasis Raštas – amžinojo gyvenimo žodžiai. Paaiškina Šventojo Rašto svarbą tiek Bažnyčios, tiek žmogaus gyvenime. Apibūdina Šventojo Rašto svarbą kalbai, istorijai, kultūrai.

Viešpaties Žodis yra mūsų tikėjimo, gyvenimo pamatas ir išlieka amžinai (Jn 20, 30-31).

6.8.1.2. Šventasis Raštas ir mokslas. Skaitydamas Šventojo Rašto tekstus, juos analizuoja, interpretuoja, atpažįsta jų aktualumą, sieja su savo gyvenimu, kelia klausimus, ieško atsakymų.

Kiti rašytiniai šaltiniai (Juozapo Flavijaus, Apaštališkųjų Tėvų raštai, pagonių rašytojai. Istorinių faktų sugretinimas su Naujojo Testamento faktais (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 22-24 psl.).

Dievo sukurtas pasaulis ir kitos pasaulio sukūrimo teorijos (palyginti Šventajame Rašte aprašomą pasaulio sukūrimą su moksliniais pasaulio sukūrimo aiškinimais).

6.8.2. Tikėjimo turinio mokymosi turinys

6.8.2.1. Malonė ir jos priemonės. Analizuoja kaip reikia siekti išlaikyti žmogaus santykį su Dievu ne tik kai džiaugiamasi, bet ir įvairiuose negandose, ligose, išbandymuose. Atranda tikėjimo pavyzdžių kasdienybėje.

Ar vadovaujantis Dievo Įstatymu galiu atskirti kas yra gera, o kas yra bloga? (Rom 3,1-20; Išėjimo 20, 1-17; Gal 6,1-10; Rom 13,7-9; Rom 13,8-10; Mch 6,8; Mk 12,29-33; Mt 7,12; Gal 5, 22-25; Jn 13,34-35).

Jėzaus Misija žemėje (Dievo karalystės skelbimas, Išganymas, Atpirkimas, Prisikėlimas, Amžinasis gyvenimas).

Malonė – liuteronams būdingas mokymas. Malonės priemonės. (Liuteronybė. Kas tai? 272 psl., Konfirmantų knyga 134 psl., William Arndt Krikščioniško tikėjimo pagrindai 55-59 psl.).

6.8.2.2. Jėzaus tarnystė. Aš ir Jėzus. Analizuojant dvasinius dalykus, supranta žemiškosios egzistencijos laikinumą.

Ką gali padaryti tik Jėzus Kristus? (Jėzaus dieviškumas, nuodėmių atleidimas, išgelbėjimas, Prisikėlimas).

Jėzus gydo (Dešimt Raupsuotojų, Jericho Neregiai, Išgydymai Kafarnaume ir kt.)

Vėlyvoji Jėzaus Kristaus tarnystė (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 47-57 psl.).

6.8.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys

6.8.3.1. Stebuklai. Vertindami, kad yra evangelikai liuteronai, nagrinėja kodėl bažnyčia ar šventovė yra svarbi visų konfesijų ar religijų tikintiesiems.

Jėzaus stebuklai. (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 44-45 psl.).

Jėzaus pasitraukimai iš Galilėjos (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 45-46 psl.).

6.8.3.2. Sakramentai ir apeigos. Pagarbiai vertina liturgiją, aktyviai joje dalyvauja. Apibūdina sakramentų svarbą tikinčio žmogaus gyvenime.

Tinkamas Bažnytinių švenčių praktikavimas (Sąmoningas dalyvavimas, paaiškinamos šventimo priežastys).

Sakramentai ir apeigos. Ką tai reiškia? (Liuteronybė. Kas tai? 195-196 psl.).

Liuteronų pamaldų tvarka – Šventosios Vakarienių liturgija (Liuteronybė. Kas tai? 202-204 psl.).

6.8.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys

6.8.4.1. Krikščionių persekiojimai. Analizuoja apie savęs įprasminimą dabartyje ir ateityje

Krikščionių persekiojimai (Pirmųjų krikščionių persekiojimai. Šių laikų krikščionių persekiojimai) (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 63-64 psl.).

Bažnyčia iki pirmojo amžiaus pabaigos. (Misijos, Persekiojimai). (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 68-78 psl.).

Ne kas kita, kaip tikėjimas (Tikėjimas, garbinimo apeigos, krikščionių susirinkimas, kt.) (Liuteronybė. Kas tai? 209-211 psl.)

6.8.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys

6.8.5.1. Ekumenizmas. Analizuoja ekumenizmą, tarpreliginį (tarpkonfesinį) dialogą. Apibūdina savo, bendruomenės veiklą, keliamas/išskylančias problemas, ieško sprendimo būdų. Mokosi drauge spręsti, kaip reikia gyventi, elgtis, kad jaustųsi laimingi.

Aš esu atsakingas už Dievo Kūrinių. (Žmogaus atsakomybė už žmogų, gamtą, gyvūnus, pasaulį).

Liuteroniškas dvasingumas (Kristus, atleidimas, Dvasios vaidmuo, pamaldumas, malda, dvasingumas) (Liuteronybė. Kas tai? 81-84 psl.).

Susitaikymas su Dievu (Jn 3,16; 2Kor 5,19). (Liuteronybė. Kas tai? 39-44).

Tikėjimo pavyzdžiai (Šventieji, bendravimas, bendruomenė, minėjimai) (Liuteronybė. Kas tai? 86-88 psl.).

Ar negalime visi sutarti? (Susirinkimas, Krikščionių vienybė, Ekumenizmas) (Liuteronybė. Kas tai? 101-103 psl.)

7. Pasiekimų vertinimas

Dorinio ugdymo (etikos ir tikybos) dalykų mokymosi pasiekimai vertinami ir fiksuojami mokyklos nustatyta tvarka. Vertinant dorinio ugdymo mokymosi rezultatus, svarbu susitarti dėl aiškių vertinimo kriterijų, jie turi būti žinomi ir mokiniams, ir jų tėvams. Kriterijai turėtų būti vienodi vertinant abiejų dalykų – tiek etikos, tiek tikybos – mokymosi rezultatus, atitinkantys programoje aprašytus pasiekimų lygius kiekvienam koncentrui.

Mokinių vertinimas turi būti suvokiamas kaip pagalba mokiniui sėkmingai mokytis, tobulėti ir bręsti. Vertinimas yra nuolatinis mokinio mokymosi patirties – pasiekimų, daromos pažangos – stebėjimo, kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas. Remiantis vertinimo rezultatais numatoma mokymosi perspektyva, individualizuojamas ugdymo procesas. Vertinama tik tai, ko mokiniai buvo mokomi. Pateikiant vertinimo informaciją akcentuojama ne klaidos ar nesėkmės, o tai, kokią pažangą padarė mokinys. Būtina gerbti mokinio pasaulėžiūrinį apsisprendimą, nuomonių įvairovę, tai neturėtų būti sudedamoji vertinimo dalis.

Pateikiami keturių lygių pasiekimų aprašai: I – slenkstinis, II – patenkinamas, III – pagrindinis, IV – aukštesnysis. Jie skatins mokinius siekti aukštesnių pasiekimų, padės į(si)vertinti jų mokymosi pasiekimus ir daromą pažangą, ypač baigus tam tikrą etapą, pamokų ciklą, ir pan. Pamokoje ar kitoje kasdieninėje ugdymojoje veikloje mokinių pasiekimai vertinami stebint atliktų užduočių ar kitos ugdomosios veiklos rezultatų atitikimą nustatytiems kriterijams.

Aprašant pasiekimų lygių požymius naudojamos šios mokinių gebėjimų augimą rodančios skalės ir sąvokos:

- savarankiškumo:
 - padedamas – užduotis atlieka atsakydamas į nukreipiamuosius klausimus, procesą organizuoja ir jame dalyvauja mokytojas;
 - padedamas – mokinys užduotis atlieka stebimas ir moderuojamas mokytojo;
 - konsultuodamasis – mokinys užduotis atlieka pasitardamas su kitais, tikslingai klausdamas ar prašydamas patarimų;
 - savarankiškai.
- sudėtingumo:
 - mokinys temos analizę pradeda nuo išorinių dalykų stebėjimo, konkretaus objekto, jo požymių apibrėžimo, atlieka užduotys vadovaudamasis parengtais konstruktais;
 - mokinys temos analizėje naudoja savirefleksiją ir savimonės turinį išreiškia jį įkomponuodamas į temos kontekstą bei kasdienybės įvykius, kritiškai vertina, pagal pateiktą grafinį modelį;
 - mokinys temos analizėje savirefleksiją ir jos išraišką perkelia į įvairius kontekstus, kritiškai vertina, išauga abstrakcijos lygmuo, ,
- konteksto:
 - mokinys analizuoja pakankamai siaurą teminį kontekstą;
 - mokinys plečia kontekstą į kitas sritis, įtraukia savęs refleksiją šiame kontekste, naudoja kitas pažinimo sritis;
 - mokinys išplečia kontekstą į kitas sritis (literatūra, kinas, istorija, psichologija, kasdienybės įvykiai ir pan.), išauga abstrakcijos lygmuo (aukštesnysis lygis).

Vertinimo tipai

Mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami taikant formuojamąjį ugdomąjį, diagnostinį, apibendrinamąjį sumuojamąjį vertinimą. Dorinio ugdymo pamokose labai svarbus formuojamasis ugdomasis vertinimas, kai ugdymo(si) procese teikiamas abipusis atsakas, grįžtamasis ryšys, padedantis mokiniui gerinti mokymą(si), planuoti savo veiklas ir siekinius. Taikomas įsivertinimas padeda apmąstyti mokymosi

procesą ir numatyti tolimesnius žingsnius. Jis gali būti naudojamas užduoties, pamokos pabaigoje, taip pat baigus tam tikrą temą arba apibendrinant vienai pasiekimų sričiai priklausančias temas.

Diagnostinis vertinimas atliekamas pradedant ar baigus tam tikrą mokymosi temą ar periodą. Apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas – formaliai patvirtinti mokinio ugdymosi rezultatai, baigus programą, kursą, modulį ar kitą mokymosi etapą. Pateikiant užduotis mokiniams, turėtų būti paaiškinama, ką reikia atlikti, kaip bus vertinamas darbas, ką reiškia užduotį atlikti gerai ir kokie yra vertinimo kriterijai.

Mokinių pasiekimų vertinimas ir stebima pažanga yra komunikuojama tėvams mokyklos nustatyta tvarka. Mokinių dorinio ugdymo pasiekimai viešai tarpusavyje nelyginami, vertinimo informacija mokiniams ir tėvams pateikiama individualiai.

7.1. Pasiekimų vertinimas pradiniam ugdyme

Pradinio ugdymo programoje tikybos pamokose mokinių pasiekimai aprašomi trumpais komentarais, aprašais. Pažymiai (balai) arba jų pakaitalai – ženklai, simboliai – nevartojami. Vertinimo būdai ir metodai turi atitikti vaikų raidos ypatumus, individualius intelekto, emocijų, valios, charakterio ir kt. ypatumus bei ugdymo tikslus ir mokymosi turinį.

7.2. Pasiekimų vertinimas pagrindiniame ugdyme

Tikybos pamokose rekomenduojama mokinių pasiekimus vertinti pasirenkamais pažangos fiksavimo būdais: pažymiais, „įskaityta“, „neįskaityta“, „padarė pažangą“, kaupiamuoju vertinimu, pažangos stebėjimo ir vertinimo aplanku ir pan. Pasiekimų lygiai siejami su mokinio pasiekimų įvertinimu pažymiais (Jeigu šiuo būdu yra fiksuojama mokinio daroma pažanga): slenkstinis lygis (I) – 4, patenkinamas lygis (II) – 5-6, pagrindinis lygis (III) – 7-8, aukštesnysis lygis (IV) – 9-10.

8. Pasiekimų lygių požymiai

8.1. Pasiekimų lygių požymiai. 1–2 klasės

Pasiekimų lygiai			
Slenkstinis (I)	Patenkinamas (II)	Pagrindinis (III)	Aukštesnysis (IV)
A. Šventojo Rašto pažinimas			
A1.1. Pasako, jog Šventasis Raštas yra Dievo Žodis, todėl tai yra išskirtinė knyga.	A1.2. Įvardija, kad Šventasis Raštas yra Šventa knyga ir jos Autorius yra Dievas.	A1.3. Paaiškina, kaip Dievas perduoda Savo Žodį žmonėms bei kaip Šventasis Raštas buvo užrašytas.	A1.4. Papasakoja, kuo Šventasis Raštas išsiskiria iš kitų knygų. Išreiškia norą visuomet klausytis Dievo Žodžio.
A2.1. Išklauso ir pasako Šventojo Rašto ištraukos momentus.	A2.2. Perskaito Šventojo Rašto tekstą ir bando atpasakoti skaitytą tekstą.	A2.3. Įvardija pamokančius Šventojo Rašto tekstų aspektus.	A2.4. Kūrybiškai pristato klasės draugams perskaitytas Šventojo Rašto ištraukas.
B. Tikėjimo turinio pažinimas			
B1.1. Pasako, jog Dievas sukūrė pasaulį ir žmogų.	B1.2. Skiria Dievo ir žmogaus kūrinis.	B1.3. Apibūdina, jog Dievas yra visa ko Kūrėjas, bei kodėl suteikė žmogui gyvybę.	B1.4. Vaizdžiai perteikia draugams Šventojo Rašto istorijas apie pasaulio ir žmogaus sukūrimą.
B2.2. Papasakoja dėl ko Dievas nori, kad žmogus pasitikėtų Dievu.	B2.2. Paaiškina dėl ko visi esame svarbūs Dievui ir vieni kitiems.	B2.3. Apibūdina, jog Dievas sukūrė visus žmones su gabumais, talentais, ir dėl ko esame vieni kitiems reikalingi.	B2.4. Įvardija savo bei kitų teigiamas savybes, tinkamo bendravimo svarbą. Apibūdina, dorą gyvenimo aspektus ir pasitikėjimo Dievu, vienas kitu svarbą.
C. Bažnyčia ir liturgija			
C1.1 Papasakoja kuo bažnyčia skiriasi nuo kitų pastatų.	C1.2. Apibūdina išorinius bažnyčios požymius.	C1 Nurodo bažnyčios svarbą tikinčiojo gyvenime.	C1 Sugeba paaiškinti dėl ko reikia aktyviai dalyvauti Bažnyčios gyvenime.
C2.1. Įvardija, jog bažnyčioje reikia elgtis tinkamai.	C2.2. Nurodo tinkamo elgesio bažnyčioje svarbą ir įvardija, jog turi jausti pagarbą bažnyčios bendruomenei.	C2 .3. Apibūdina kas yra pamaldos ir tikičiojo elgesį pamaldų metu.	C2 Su artimųjų pagalba tinkamai elgiasi bažnyčioje ir pateikia pavyzdžių kaip tikintysis aktyviai dalyvauja pamaldose.
D. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas			
D1.1. Pasako kas yra geras ir kas yra blogas elgesys.	D1.2. Įvardija kodėl žmogus turi būti atsakingas ir kodėl turi elgtis tinkamai.	D1.3. Nurodo blogo elgesio pasekmes ir gero atsakingo elgesio poveikį tikinčio gyvenimui.	D1.4. Su mokytojo pagalba analizuoja Šventojo Rašto ištraukas ir pateikia pavyzdžių.
E. Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis			
E1.1. Su pagalba paaiškina kas yra draugystė su kitu žmogumi.	E1.2. Įvardija kaip susidraugauti su Dievu.	E1.3. Įvardija Jėzaus gerus darbus ir pasako ko gali iš Jėzaus pasimokyti.	E1.4. Siūlo idėjas kaip išlaikyti ryšį su Dievu, šeimos nariais, draugais.

8.2. Pasiekimų lygių požymiai. 3–4 klasės

Pasiekimų lygiai			
Slenkstinis (I)	Patenkinamas (II)	Pagrindinis (III)	Aukštesnysis (IV)
A. Šventojo Rašto pažinimas			
A1.1. Pasako, jog Šventąjį Raštą parašė Dievo įkvėpti žmonės.	A1.2. Supranta ir paaiškina kaip Dievo Žodis buvo perduodamas iki užrašymo.	A1.3. Įvardija Šventojo Rašto užrašymo būdus, jų panašumus, skirtumus.	A1.4. Apibūdina pagrindinius Šv. Rašto perdavimo etapus, bei kaip išliko iki mūsų dienų.
A2. Perskaito pateiktą tekstą, pasako, jog Šventasis Raštas skaitomas pagal tam tikrą nuorodą (knyga, skyrius, eilutę).	A2.2. Pagal pateiktas nuorodas suranda tekstus Šventajame Rašte, tekstus analizuoja.	A2.3. Palygina Šventojo Rašto tekstus su vaizduojamais Šventojo Rašto vaizdais.	A2.4. Įvardija Šventojo Rašto tekstų ir įvykių reikšmę šiandieniniame mūsų gyvenimo kontekste.
B. Tikėjimo turinio pažinimas			
B1.1. Su pagalba įvardija, kad Jėzus yra ne tik Žmogus, bet ir Dievas.	B1.2. Paaiškina, jog žmonės sieja ne tik panašumai, bet ir skirtumai.	B1.3. Nusako koks yra žmonių tarpusavio ryšio svarbumas ir reikalingumas.	B1.4. Įvardija tikėjimo svarbą žmogaus gyvenime ir priežastis kodėl žmonės tiki Dievu.
B2.1. Su pagalba pasako, jog Jėzus Dievo Sūnus, kuris atėjo į šį pasaulį.	B2.2. Nusako Jėzaus panašumus ir skirtumus nuo kitų žmonių.	B2.3. Įvardija kaip žmogus gali tapti Dievo draugu ir dėl ko tai labai svarbu.	B2.4. Analizuoja ir pateikia pavyzdžių koks turi būti tarpusavio elgesys.
C. Bažnyčia ir liturgija			
C1.1. Nusako kuo Bažnyčia skiriasi nuo kitų pastatų.	C1.2. Įvardija, jog Bažnyčia yra tikinčiųjų bendruomenė.	C1.3. Įvardija, jog pagal Dievo įsakymą sekmadienį turime būti Bažnyčioje ir dalyvauti pamaldose.	C1.4. Pamato ir nusako galimybes kaip galėtų dalyvauti Bažnyčios gyvenime.
C2.1. Su pagalba nurodo kokias žino bažnytines šventes. Pabando jas paaiškinti.	C2.2. Atpažįsta bažnytines šventes ir jas apibūdina.	C2.3. Įvardija bažnytinių švenčių ir kitų švenčių skirtumus.	C2.4. Apibūdina kaip bažnytinės šventės yra liturginių metų laikotarpio dalis.
D. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas			
D1.1. Iš pateiktų pavyzdžių nusako Dievo buvimą šalia kiekvieno žmogaus.	D1.2. Aiškinasi kokiam gyvenimui Dievas kviečia žmogų.	D1.3. Atpažįsta ir įvardija žmogaus gyvenimo su Dievu panašumus.	D1.4. Įvertina Jėzaus palyginimų svarbą ir įvardija Jėzaus palyginimų reikšmę savo gyvenime.
E. Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis			
E1.1. Su pagalba nurodo kas yra tinkamas ir atsakingas elgesys.	E1.2. Apibūdina kaip tinkamai ir atsakingai elgdamasis gali išmokti rinktis kas gera ir vengti bloga.	E1.3. Įvardija kas ir kaip galėtų padėti išmokti susikoncentruoti įvairiose situacijose.	E1.4. Įvertindami ir brangindami tarpusavio santykius, analizuoja kaip mokintis spręsti bendravimo problemas.

8.3. Pasiekimų lygių požymiai. 5–6 klasės

Pasiekimų lygiai			
Slenkstinis (I)	Patenkinamas (II)	Pagrindinis (III)	Aukštesnysis (IV)
A. Šventojo Rašto pažinimas			
A1.1. Žino Šventojo Rašto pagrindines dalis – Senasis Testamentas (ST) ir Naujasis Testamentas (NT)	A1.2. Paaiškina kiek knygų sudaro Senąjį Testamentą, kiek knygų sudaro Naująjį Testamentą.	A1.3. Atpažįsta Šventojo Rašto tekstų struktūrą žanrus.	A1.4. Pristato Šventojo Rašto mokymo (apie Dievo valią, nurodymus žmonėms, išganyimo planą, Jėzų Kristų) sąsajas su žmogaus gyvenimu.
A2.1. Nusako kaip reikia ieškoti tekstą Šventajame Rašte ir stengtusi surasti nurodytą tekstą.	A2.2. Pagal nuorodą suranda tekstą Šventajame Rašte, tekstą analizuoja.	A2.3. Perteikia Šventojo Rašto tekstų siužetus, dalyvius, jų bruožus.	A2.4. Analizuodami pateiktus Šventojo Rašo tekstus lygina su gyvenimu.
B. Tikėjimo turinio pažinimas			
B1 Savais žodžiais nusako kas yra tikėjimas ir pasitikėjimas.	B1 Įvardija kas yra tikėjimas kitu žmogumi, ir kas yra tikėjimas Dievu.	B1 Analizuodamas Šventojo Rašto tekstus svarsto kodėl žmonės tiki Dievu.	B1 Nurodo tikėjimo reikšmę žmogaus asmeniniame gyvenime ir gali pateikti pavyzdžių.
B2 Savais žodžiais pasako kaip supranta kas yra blogis ir kas yra gėris.	B2 Įvardija iš kur kyla gėris.	B2 Argumentuoja, jog Dievas iš žmogaus laukia gėrio.	B2 Analizuodami pateiktus Šventojo Rašto tekstus pateikia kaip reikia atsispirti neigiamiems dalykams.
C. Bažnyčia ir liturgija			
C1.1. Su pagalba pasako, kuo sekmadienis yra kitokia diena nei kitos savaitės dienos.	C1.2. Apibūdina sekmadienių reikšmę žmogaus gyvenime.	C1.3. Įvardija dėl ko labai svarbu sekmadieniais būti bažnyčioje.	C1.4. Argumentuotai įvardija dėl ko reikia aktyviai dalyvauti Bažnyčios gyvenime.
C2.1. Padedant atpažįsta liturginius veiksmus.	C2.2. Apibūdina kas vyksta liturgijos metu.	C2.3. Įvardija liturgijos momentus ir šventes.	C2.4. Pateikia elgesio pamaldų metu taisykles.
D. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas			
D1.1. Pateiktuose tekstuose atpažįsta pamokančias istorijas.	D1.2. Šventajame Rašte randa pamokančius pavyzdžius ir juos paaiškina	D1.3. Iš pavyzdžių aiškinasi, analizuoja koks turi būti krikščioniškas gyvenimas.	D1.4. Aiškinai kas trukdo gyventi krikščioniškai ir pateikia pavyzdžiu kaip pašalinti trikdžius.
E. Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis			
E1.1. Su pagalba atpažįsta veiksmų ir pasekmių ryšį.	E1.2. Apibūdina pagalbos svarbą ir reikalingumą įvairiuose gyvenimo momentuose.	E1.3. Analizuoja žmogaus klaidų pasekmes. Pateikia pavyzdžių.	E1.4. Įvardija kodėl yra svarbu susilaikyti nuo negražių žodžių, netinkamų poelgių, ką ir kaip reikėtų daryti taip pasielgus.

8.4. Pasiekimų lygių požymiai. 7–8 klasės

Pasiekimų lygiai			
Slenkstinis (I)	Patenkinamas (II)	Pagrindinis (III)	Aukštesnysis (IV)
A. Šventojo Rašto pažinimas			
A1.1. Su pagalba paaiškina, jog Šventasis Raštas yra labai unikali ir reikalinga knyga.	A1.2. Paaiškina kuo Šventasis Raštas yra svarbus ir reikšmingas.	A1.3. Įvardija Šventojo Rašto svarbumą ir reikšmingumą žodine ir rašytine prasmėmis.	A1.4. Nurodo Šventojo Rašto svarbumą ir reikalingumą dvasine prasme, iliustruoja pavyzdžiais.
A2.1. Su pagalba paaiškina dėl ko labai svarbus Šventojo Rašto skaitymas.	A2.2. Analizuoja skaitomus Šventojo Rašto tekstus. Stengiasi juos papasakoti.	A2.3. Įvardija kaip Šventojo Rašto tekstai siejasi su asmeniniu gyvenimu ir patirtimi.	A2.4. Pasitelkiant Šventojo Rašto tekstais ieško atsakymų į iškilusius klausimus.
B. Tikėjimo turinio pažinimas			
B1.1. Su pagalba paaiškina žmonių tarpusavio santykių svarbą.	B1.2. Nurodo bendravimo su Dievu reikalingumą.	B1.3. Įvardija tikėjimą Dievu, kaip santykį tarp žmogaus ir Dievo.	B1.4. Analizuojant Šventojo Rašto tekstus, pristato pavyzdžius žmogaus tikėjimo ir pasitikėjimo Dievu svarbą.
B2.1. Su pagalba atpažįsta Dievo veikimą asmeniniame žmogaus gyvenime.	B2.2. Paaiškina kaip ir dėl ko reikia išlaikyti žmogaus tikėjimo Dievu santykį.	B2.3. Įvardija pasitikėjimo Dievo mokymo tiesomis reikalingumą žmogaus gyvenime.	B2.4. Analizuoja Dievo vedimą svarbą dvasiniame gyvenime ir pristato kaip tai keičia žmogaus gyvenimą.
C. Bažnyčia ir liturgija			
C1.1. Atpažįsta, jog Bažnyčia yra Dievo namai, kuriuose susirenka tikintieji Dievu.	C1.2. Įvardija krikščioniškas vertybes tikinčiojo gyvenime.	C1.3. Paaiškina krikščioniškų vertybių esmę ir aktualumą. Pateikia pavyzdžių.	C1.4. Apibūdina maldos svarbą krikščionio gyvenime. Pasako pavyzdžių iš Šventojo Rašto.
C2.1. Aiškindamasis giesmės svarbą liuteronų bažnyčioje, mokosi giesmių.	C2.2. Paaiškina aktyvaus dalyvavimo pamaldų liturgijoje svarbą.	C2.3. Įvardija kokie yra sakramentai liuteronų bažnyčioje.	C2.4. Tiksliai apibūdina sakramentų prasmę.
D. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas			
D1.1 Pasako kas yra artimas žmogus.	D1.2. Paaiškina meilės artimui aspektus ir buvimo drauge būdus.	D1.3. Aiškinantis koks yra krikščionio pašaukimas, įvardija kaip žmogus turi atsilipti į pašaukimą.	D1.4. Sieja pašaukimą su krikščionišku gyvenimu bei apibūdina tikėjimo svarbą kritinėse situacijose.
E. Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis			
E1.1 Su pagalba nusako žmonių tarpusavio bendravimo aktualumą.	E1.2. Paaiškina žmonių tarpusavio santykių artumą ir šaltumą.	E1.3. Aptaria žmogaus jausmus kitam žmogui, pozityvius, negatyvius aspektus. Nusako pagarbos kitam ir sau svarbą gyvenime.	E1.4. Įvardija lygiaverčio bendravimo reikalingumą, svarbumą, svarsto atvirumo ir kritiškumo santykius su savimi, kitais žmonėmis

8.5. Pasiekimų lygių požymiai. 9–10 klasės

Pasiekimų lygiai			
Slenkstinis (I)	Patenkinamas (II)	Pagrindinis (III)	Aukštesnysis (IV)
A. Šventojo Rašto pažinimas			
A1.1. Su pagalba paaiškina, jog Šventasis Raštas yra žmogaus tikėjimo ir gyvenimo pagrindas.	A1.2. Paaiškina Šventojo Rašto svarbą Bažnyčioje.	A1.3. Įvardija Šventojo Rašto svarbą žmogaus gyvenime.	A1.4. Atpažįsta ir apibūdina Šventojo Rašto svarbą kalbai, istorijai, kultūrai.
A2.1. Skaito Šventojo Rašto tekstus ir bando perteikti jų turinį.	A2.2. Analizuoja ir interpretuoja skaitomus Šventojo Rašto tekstus.	A2.3. Atpažįsta skaitomų Šventojo Rašto tekstų aktualumą, sieja su savo gyvenimu.	A2.4. Apibendrina Šventojo Rašto naudojimą, kelia klausimus, ieško atsakymų.
B. Tikėjimo turinio pažinimas			
B1.1. Su pagalba pateikia informaciją apie Jėzaus asmenį ir misiją.	B1.2. Analizuoja kaip žmogus turi siekti išlaikyti santykį su Dievu.	B1.3. Įvardija būdus kaip žmogus gali išlaikyti santykį su Dievu kai patiria negandas, ligas, išbandymus.	B1.4. Apibendrinant Šventojo Rašto tekstus atranda tikėjimo pavyzdžių kasdienybėje.
B2.1. Atpažįsta pagrindines tikėjimo tiesas.	B2.2. Ieško atsakymų klausimus apie žmogaus laikinumą ir amžinumą (gyvenimas pasaulyje, amžinasis gyvenimas).	B2.3. Supranta žemiškosios egzistencijos laikinumą.	B2.4. Įvardija dvasinių dalykų svarbumą dvasiniame žmogaus gyvenime. Pateikia pavyzdžių.
C. Bažnyčia ir liturgija			
C1.1. Pasako kas yra Liuteronų bažnyčia.	C1.2. Nagrinėja bažnyčios svarbumą ir reikalingumą tikinčiam žmogui dvasiniu aspektu.	C1.3. Įvardija bažnyčios svarbą liuteronams ir kitų konfesijų žmonėms.	C1.4. Įvardija kaip krikščioniškas gyvenimas daro įtaką asmeniniams sprendimams ir veiksams.
C2.1. Pasako kas yra liturgija ir kokia jos svarba bažnyčioje.	C2.2. Pagarbiai vertina liturgiją ir pasako pagrindinius jos aspektus.	C2.3. Įvardija aktyvaus dalyvavimo liturgijoje aspektus ir kokią įtaką tai turi žmogaus tikėjimui, gyvenimui.	C2.4. Įvardija sakramentų svarbą tikinčio žmogaus gyvenime.
D. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas			
D1.1. Pateikia tikėjimo liudijimo pavyzdžių iš Šventojo Rašto.	D1.2. Analizuoja savęs įprasminimą dabartyje ir ateityje.	D1.3. Analizuoja ir įvardija krikščioniško gyvenimo tikslą, misiją persekiojimų perspektyvoje.	D1.4. Apibūdina žmogaus atsakomybę už krikščioniškos bendruomenės stiprinimą.
E. Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis			
E1.1. Drauge mokosi kaip reikia elgtis, gyventi krikščioniškai.	E1.2. Apibūdina tikinčiųjų bendruomenės veiklą. Analizuoja situacijas, kaip būtų galima padėti šalia esantiems.	E1.3. Įvardija kaip prasmingai ir atsakingai žvelgti į iškylančias problemas, kaip ieškoti sprendimo būdų. Siūlo idėjas kaip dalintis ištekliais su stokojančiais, sergančiais, kt.	E1.4. Analizuoja ir įvardija tarpreliginio (tarpkonfesinio) dialogo, ekumenizmo pagrindinius aspektus.

